

له وهلام به پرسی " رفراندۆم " و " جیابونهوهی کوردستان " دا

ناسۆ که مال

دوای ئالوگۆرهکانی عێراق و نهمانی رژیمی به عس پرسیاریک ئاراستهی حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراق دهکری که ئایا ههلوپستی حزب سهبارته به رفراندۆم و ریگاچاره ی جیابونهوه چی به سه ر دیت، وهکو خۆی ده مینیته وه یاخود دهگۆردریت؟ من پرسیاره که ی " رحمان مولود " م وهک نمونه یه که هینا وه ته وه بۆ وهلام دانه وه به م پرسه. فۆرمۆلبه ندی ئەم پرسیاره به م شیوه یه خراوته پوو ریگاچاره ی ح ک ک ع چی ده بیت بۆ مه سه له ی کورد له عێراقدا و رای حزب چی ده بیت له رفراندۆمی که سه بارته به مانه وه له گه ل عێراقدا یان جیابونه وه بکریت؟

سه رته تا ئە وه بلیم که حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراق هه ر شیوازی رفراندۆم به شیوازی گونجاو و پیویست ده زانیت بۆ بریاردان له سه ر چاره نو سی کوردستان. رفراندۆم و راپرسی گشتی بریار ده داته ده ست خه لکی کوردستان خۆیان و ریگه ده گریته له وه ی تاله بان ی و بارزانی له مامه له ی ئیستایان له گه ل ئە مریکا و چه له بی و حکیم دا یاری به چاره نو سی خه لکه وه بکه ن. بۆیه له روی مه به ده ئی یه وه کار بۆ به رپا کردنی رفراندۆم بۆ یه کلا یی کردنه وه ی کیشه ی کورد له عێراقدا نه ک له ده ستوری حزیدا لانه برا وه به لکو پیمان وایه هه لومه رجیکی گونجاوتر به روخانی رژیمی به عس هاتۆته ئاره وه تا خه لکی کوردستان وه لامی خۆی له و رفراندۆمه دا به مانه وه یا جیابونه وه بدات.

به لام تاکتیکی حزب له و رفراندۆمه دا چی ده بیت، ئایا له سه ر جیابونه وه ده مینیته وه یان هانی خه لک ده دات بۆ مانه وه؟ ئە م مه سه له یه ئیستا جیگای باس و سه رنجدا نه وه ی دو باره یه. به رای من هه لومه رجی تازه هه ردوو ئیحتما لی جیابونه وه و مانه وه ی له به رده م ئیمه دا دانا وه و ئیمه له چاره وانی ئالوگۆره کانداین تابزانی به کام ریگادا ده روات تا کو بریاری خۆمان به دین. که واته ریگای جیابونه وه ی پیشوو ته نها هه لبژاردنی ئیستای ئیمه نی یه و ده کریته واز له م ریگایه به یزین به لام به هه مان شیوه ش ریگای مانه وه له عێراقدا هیشتا مسۆگه ر نی یه و له وانه یه نه توانین وهک تاکتیکی گونجاو بۆ کۆتایی هینان به کیشه ی قه ومی کورد له عێراقدا هه لبیژیرین. بۆ رۆشن کردنه وه ی ئە م هه لومه رج و هه لوپست گریه ی ئیمه و کاری ئیستامان له سه ر مه سه له ی کورد، پیویسته هه ر کام له فاکته رهکانی مانه وه و جیابونه وه له ئە وزاعی تازه ی سیاسی دا لی کبه دینه وه و تیروانی کۆمۆنیزمی کریکاری له سه ر ئاینده ی ئە م کیشه یه به خینه پوو.

پرسیاریکی تازه سه بارته به تاکتیکی جیابونه وه

تیروانین و سیاسه تی ح ک ک سه بارته به چاره سه ری کیشه ی کورد له عێراقدا نه ک به ته نها له ئە ده بیاتی حزیدا له چه ند سالی رابردودا باسکرا وه به لکو حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراق له چه ند سالی رابردودا که مپینیکی گه وره و به رفروانی له کوردستان و له ئە وروپا به ر ئی خستبوو بۆ راکیشانی پشتیوانی جیهانی له پینا و به رپا کردنی رفراندۆم و جی به جی کردنی ریگاچاره ی جیابونه وه ی کوردستان. مه سه له ی ئە سل ی له م پرسیاره دا سه بارته به هه لوپستی تاکتیکی حزیه سه بارته به جیابونه وه نه ک سه بارته به خۆدی بنه مای تیروانینی حزب بۆ ریگاچاره ی کیشه ی کورد. به پی ی هه لومه رجی تازه ی عێراق ئە م حه ره که ته ی حزب بۆ جیا کردنه وه ی کوردستان روبه روی پرسیار بۆ ته وه. ئایا ح ک ک له سه ر ئە م تاکتیکی جیابونه وه یه به رده وام ده بیت؟ ئایا ئە و فاکته رانه ی زه مینه ی پیویستی و واقعی بونی ریگاچاره ی کوردستانی دروست کردبوو وهکو خۆی ما وه ته وه یان گۆرانی به سه ردا هاتوه؟ ئایا داوای جیابونه وه خزمه ت به سیناریوی ره شی شه ری قه ومی ده کات له عێراقدا یا به ر به م سیناریوی به یوگوسلافیه ده گریت؟ جیگا وریگای نو یی کیشه ی کورد چی یه له هه لومه رجی سیاسی عێراق به دوای روخانی به عسدا؟ من وهک به رپرسی ئە و حه ره که ته له چه ند سالی رابردودا به پیویستی ده زانم که وه لامی خۆم به م پرسیاره به م مه وه که ئە م رۆژانه له زۆر شوینه وه روبه رومان ده بیته وه. هه له بت ح ک ک ع به شیوه ی بریارو په سه ندکراوی حزبی هه لوپستی خۆی له سه ر ئە م مه سه له یه و هه لومه رجی تازه ی کوردستان ده خاته پوو.

ریگاچاره‌ی کیشه‌ی کورد و تاکتیکی جیابونه‌وه

منصوری حیکمهت وه مفکرو سیاست داریژی کۆمۆنیزمی کریکاری له‌سالی ۱۹۹۵دا له وتاریک به‌ناوی (له دیفاع له سه‌ربه‌خۆیی کوردستانی عیراقد) ریگاچاره‌ی کۆمۆنیزمی کریکاری بۆ مه‌سه‌له‌ی کورد و وه‌زعیته‌ی سیاسی کوردستانی عیراقی خسته‌پوو. حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق ئەم سیاست و ریگاچاره‌یه‌ی له دووبریارنامه‌دا راگه‌یاندا که یه‌که‌میان سه‌باره‌ت به‌ چاره‌سه‌ری کیشه‌ی قهومی کورده له عیراقد، وه‌ تیایدا رای ده‌گه‌یه‌نیت که ریگاچاره یان مانه‌وه‌یه له عیراقد به‌مه‌رجی دایین کردنی مافی یه‌کسانی هاوالاتی بونی خه‌لکی کورد له‌گه‌ل باقی خه‌لکی عیراقد یاخود پیاده‌کردنی مافی جیابونه‌وه و پیک هینانی ده‌وله‌تی سه‌ربه‌خۆیه. که‌ئهم بریارنامه‌یه به‌شیوه‌یه‌کی مه‌به‌ئه‌ی له‌روانگه‌ی کۆمۆنیزمی کریکاری‌یه‌وه ریگاچاره‌ی کیشه‌ی کورد له عیراقد باس ده‌کات.

به‌لام بریارنامه‌ی دووه‌میان بریتی‌یه له تاکتیکی حزب سه‌باره‌ت به‌هه‌لبژاردنی یه‌کیک له‌و دوو ریگاچاره‌یه‌ی سه‌ره‌وه له‌و هه‌لومه‌رجه‌ی دوا‌ی شه‌ری دوه‌می که‌نداوه‌وه که کوردستان پیایدا تیده‌په‌ری. حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق ریگاچاره‌ی جیابونه‌وه و پیک هینانی ده‌وله‌تیکی سه‌ربه‌خۆی غه‌یره‌قهومی و غه‌یره‌ دینی‌یه له‌کوردستان هه‌لبژارد. هه‌لبژاردنی ریگای جیابونه‌وه بۆ وه‌لام به‌ دوو کیشه‌ی بوو. یه‌که‌میان ریشه‌ی میژوویی سته‌می قهومی له‌سه‌ر خه‌لکی کورد و مانه‌وه‌ی ئەو کیشه‌یه به‌چاره‌سه‌رنه‌کراوی. دوهمیان سه‌رگه‌ردانی سیاسی کوردستان و دیارنه‌بونی ناسنامه‌ی وولاتی کوردستان و ناسنامه‌ی هاوالاتی خه‌لکه‌که‌یه‌تی.

ئهو به‌شه‌ی له‌ پرسپاری سه‌ره‌وه‌دا هاتوه سه‌باره‌ت به‌ ریگاچاره‌ی حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق بۆ مه‌سه‌له‌ی کورد له عیراقد، هه‌مان وه‌لامی مه‌به‌ئه‌ی‌یه واته یان مانه‌وه‌یه وه‌ک هاوالاتی یه‌کسان له‌عیراقد یان جیابونه‌وه‌یه و پیکه‌ینانی ده‌وله‌تی سه‌ربه‌خۆیه. تا ئەو‌کاته‌ی کیشه‌ی کورد له عیراقد چاره‌سه‌ر نه‌کریت و خه‌لکی کوردستان سته‌می قهومیان له‌سه‌ر بیت ئەم ریگاچاره‌ مه‌به‌ئه‌ی‌یه ده‌خه‌ینه‌پوو و کار بۆ پیاده‌کردنی ده‌که‌ین.

به‌لام ئەوه‌ی له‌به‌شی دوه‌می ئەم پرسپاری‌دا هاتوه که له‌ فراندۆمیکدا ئیمه‌ ده‌نگ به‌چی ده‌دین ؟ ئەمه هه‌لو‌یست گرتنی تاکتیکی‌یه بۆ جی‌به‌جی‌کردنی ئەو ریگاچاره‌ مه‌به‌ئه‌ی‌یه که که‌ په‌یوه‌ندی هه‌یه به‌و هه‌لومه‌رجه دیاریکراوه‌وه که کیشه‌ی کوردی تیا‌دیه. حزب تاکتیکی جیابونه‌وه‌ی کوردستانی هه‌لبژارد و ئەمه‌ی به‌ شیوه‌یه‌کی عه‌مه‌لی و واقیعی ده‌زانی به‌پێ‌ی بونی چه‌ند فاکتیه‌ریک. یه‌که‌م : رژیمی مه‌رکه‌زی به‌عس رژیمیکی شوقیستی عه‌ره‌بی بوو که مۆرکی قهومی عه‌ره‌بی به‌ ده‌سه‌لات له عیراقه‌وه نابوو وه‌ به‌مانه‌وه‌له‌سایه‌ی ئەو رژیمه قهومی‌یه‌دا کیشه‌ی سته‌می نه‌ته‌وا‌یه‌تی له‌سه‌ر خه‌لکی کورد وه‌کو خۆی ده‌مایه‌وه و ته‌جروبه‌ی زیاتر له‌ ۳۰ سال حاکمیته‌ی به‌عس ئەمه‌ی سه‌لماندبوو. دوهم : به‌عه‌مه‌لی کوردستان له‌ ده‌سه‌لاتی رژیمی به‌عس جیا بوو. ئەم پرسپاریه‌ لیه‌دا دیته‌ پیش که‌ ئایا له‌ کاتیکدا ئەم فاکتیه‌رانه‌ گۆران حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراق تاکتیکی پیشووی جیابونه‌وه‌ دریه‌ پیده‌دات یان نا؟

بێ‌گومان تاکتیکی حزب سه‌باره‌ت به‌ مه‌سه‌له‌ی کورد په‌یوه‌ندی به‌ چوارچیوه‌ی سیاسی و ره‌وه‌ندی ئالوگۆره‌کانی ئیستای عیراق و کوردستانه‌وه هه‌یه. ده‌بیت بزاین که هه‌لومه‌رجه‌ی تازه‌ چ ئالوگۆریک به‌سه‌ر کیشه‌ی قهومی کوردا دینیت و چ سیناریوییه‌که ده‌بیته واقیع. لیکدانه‌وه‌ی ئەمانه‌ پیشینه‌ و زه‌مینه‌کانی گرتنه‌به‌ری هه‌ر تاکتیکیکی تازه‌یه که حزب ده‌یگریته‌ به‌ر.

وه‌زعیته‌ی سیاسی تازه‌ی عیراق و جیگا‌و‌ریگای کیشه‌ی کورد

به‌ روخانی رژیمی به‌عس ده‌سه‌لاتداریتی تاقانه‌ی قهومی عه‌ره‌بی شکستی خوارد و به‌م پێ‌یه سه‌رچاوه‌ی سته‌می قهومی سه‌ر خه‌لکی کورد له ئیستادا نه‌ماوه. به‌لام ئەم هه‌لومه‌رجه له‌هه‌مان کاتدا هه‌ردوو ئیحتمالی نه‌مان و سه‌ره‌له‌دانه‌وه‌ی کیشه‌ی قهومی کوردی له‌خۆگرتوه.

بزوتنه‌وه‌ی ناسیونالیزمی عه‌ره‌بی به‌شیوازیکی لاوازتر ده‌توانیت مۆری خۆی له‌ده‌سه‌لات له‌عیراقد بدات. به‌تایبه‌ت به‌رژوه‌ندی ئەمه‌ریکا له‌عیراقد پیویستی به‌ جو‌ریک راگرتنی هاوسه‌نگی هیزه له‌ نیوان هه‌رکام له‌ ناسیونالیزمی عه‌ره‌بی و ناسیونالیزمی کورد و شیعهدا. هه‌رکام له‌م هیزانه‌ش ده‌زانن که راده‌ی ده‌سه‌لات و مانه‌وه‌یان له‌ چوارچیوه‌ی ئەو ستراتیژهدا ده‌رواته‌ پیش که ئەمه‌ریکا بۆ دروست کردنی ده‌وله‌تیکی ژیرسایه‌ی خۆی له عیراقد دا‌یرش‌توه. ئەم فاکتیه‌ره‌ سیمای سیاسی ده‌سه‌لات له‌عیراقد ده‌گۆریت له‌ ده‌وله‌تیکی قهومی عه‌ره‌بی‌یه‌وه بۆ ده‌وله‌تیکی فرقه‌قهومی و فرمه‌زه‌به‌ی. به‌لام ئەم ده‌وله‌ته‌ هه‌لگری نا‌کۆکی‌یه‌کی قول و فراوانه له‌گه‌ل هه‌مان ستراتیژی دروست کردنی ده‌وله‌تیکی مه‌رکه‌زی که ئەمه‌ریکا به‌شوی‌نیه‌وه‌یه‌تی. ده‌وله‌تی تازه‌ی عیراق له‌سه‌ر ئەساسی ته‌قسیمی قهومی و مه‌زه‌به‌ی زه‌مینه‌ی شه‌ری قهومی و مه‌زه‌به‌ی به‌سه‌ر سه‌ری‌وه‌ وه‌ک شمشیری دیموکلیس ده‌مینیت‌وه. ئەوه‌ی له‌م

پروژه‌ی هدا ئەم تیکه‌لاوه راده‌گیریت دەسه‌لاتی عەسکەری ئەمریکا لە عێراقدا یە کە خۆی رۆبەروی ناره‌زایەتی جەماوەری یە و بەهەلناوسانی کیشە‌چارەسەرەنە‌کراوە سیاسی و ئابوریەکانی عێراق خۆی دەبیتە یەکیک لەسەرچاوەی تەقینە‌وه و توندوتیژی. هەر‌پۆیه کۆتایی هاتنی کیشە‌ی قەومی، هەرچەند بە ناوەرۆک و شیوازی جیاواز لەرابردوشە‌وه بیت، لەم پرۆژه‌ی هدا چا‌وه‌روان کراو نی‌یه.

و‌ه‌زعیەتی سیاسی تازە کیشە‌ی قەومی کوردی لە چوارچێوەی ستەمی قەومی پیش‌وه‌وه گۆڕیوه بە شیوەی منافەسە و تەقسیمی قەومی. بە‌نە‌مانی بە‌عس ستەمی قەومی لە ئیستادا لەسەر خەلکی کورد لا‌چو بە‌لام خەتەری کیشە و تەقسیمی قەومی لەسەریان ما‌وه‌تە‌وه. ئەم هەل‌ومە‌رجە ئیحتما‌لی نە‌هیشتنی ستەمی قەومی تیدا هەیه ئە‌گەر مۆرکی قەومی لەدەسه‌لاتی مەرکەزی بکە‌نه‌وه و حکومە‌تیکی غەیره قەومی لەعێراقدا دامە‌زیندریت. بە‌لام ئە‌مریکا لەعێراقدا خەریک نی‌یه دەولەتی غەیره قەومی لە عێراقدا پیک بینیت بە‌لکو ئە‌وهی لەو نە‌خشە ئە‌مریکی‌یه دەردە‌چیت دەولەتی فرە‌قهومی و فرە مە‌زە‌ه‌بی یە. دەولەتی فرە‌قهومی سەرچاوەی سەر‌هە‌لدانە‌وهی کیشە‌ی قەومی دەبیت نە‌ک چارەسەری مە‌سه‌له‌ی قەومی. هەرکام لە‌بە‌شە‌کانی ئە‌م دەولەتە قەومیە ناسنامە‌ی قەومی خۆیان دادە‌برن بە‌سەر خە‌لکە‌که‌یاندا و ئە‌م منافەسە‌یه دە‌کە‌ن بە رۆخسار و ناسنامە‌ی ها‌ولاتیان. لە‌جی‌گای یە‌کسان بونی ناسنامە و مافی ها‌ولاتیان تە‌قسیم و مە‌ملە‌تی قەومی و مە‌زە‌ه‌بی بە‌سەر خە‌لکدا دادە‌سه‌پینن. لا‌وازی و بە‌هیزی هەرکام لە‌م لایە‌نە‌ پیناسە‌ی رە‌وا‌بون نە‌خشیته هێچ کام لە‌م لایە‌نە‌ و هە‌موویان لە یە‌ک مە‌سه‌له‌دا شە‌ریک دە‌بن کە هیشتنە‌وهی کیشە و شە‌ری قەومی‌یه. لا‌چونی ئە‌م مۆرکی قەومی‌یه لە‌دەولەتی عێراقدا مە‌سه‌له‌ی ئە‌سلی رێ‌گا‌چارە‌ی ئیستایە بۆ کیشە‌ی کورد کە ناسیونالیزمی کورد دا‌وای ئە‌مه ناکات بە‌لکو دا‌وای فدرالیزمی قەومی واتە تە‌قسیمی قەومی دەولەت دە‌کات. بە‌م پێ‌یه ناسیونالیزمی کورد خۆی بە‌شیکە لە‌هیشتنە‌وهی کیشە‌ی قەومی کورد نە‌ک چارەسەر‌کردنی. رێ‌گا‌چارە‌ی فیدرالیزمی قەومی کە ناسیونالیزمی کورد دا‌وای دە‌کا لە عێراقدا رێ‌گا‌چارە‌ی نە‌هیشتنی ستەمی قەومی نی‌یه بە‌لکو رێ‌گای هیشتنە‌وهی ئە‌م تە‌قسیم و کیشە قەومی‌یه‌یه. کیشە‌ی قەومی کورد ئیتر کیشە‌ی خە‌لکی ستەم لیکراو نی‌یه کە لە‌لایە‌ن دەولەتیکی مەرکەزی‌یه‌وه بە‌هۆی جیا‌وازی قەومی‌یه‌وه ستەمیان لە‌سەر بە‌لکو کیشە‌ی ناسیونالیزمی کورده لە‌گە‌ل دەولەتی مەرکەزی یان دەسه‌لاتیکی تری قەومی مە‌زە‌ه‌بی عەرەبی‌دا لە‌سەر دا‌به‌شکردنی دەسه‌لات لە‌عێراقدا. بە‌م پێ‌یه چوارچێوەی کیشە‌که لە‌قالبی کیشە‌یه‌کی خە‌لک‌وه دە‌گۆریت بە کیشە‌ی شە‌ری دەسه‌لات.

مافی جیا‌بونه‌وه ئیتر لە رێ‌گا‌چارە‌ی پیش‌ووی چارەسەری ستەمی قەومی یە‌وه سەرچا‌وه نا‌گیریت. بە‌لکو پیا‌ده‌کردنی ئە‌م مافە بۆ خۆ‌پاراستن لە‌شە‌رپێکی قەومی دەبیت لە‌کاتی‌کدا‌که هە‌ردو‌لای کیشە‌ی قەومی، دە‌یانە‌ویت بە‌رپای بکە‌ن و نە‌توانریت بە‌ری پێ‌گیریت. رێ‌گای جیا‌بونه‌وه رێ‌گایە‌کی نا‌چاری دەبیت بۆ بە‌رگرتن بە‌کارە‌سات نە‌ک مافیکی رە‌وا بۆ دیار‌یکردنی چارە‌نوسی سیاسی. هەر‌وه‌ک نمونە‌ی بۆ‌سنە‌و هە‌رسک و کرواتیا و صربیا. ئە‌و کات جیا‌بونه‌وهی کوردستان رێ‌گا‌چارە‌یه‌کی سیاسی دەبیت کە لە‌لایە‌ن کۆ‌مە‌لگای نی‌وده‌وله‌تی لە‌رێ‌گای رفراندۆمیکی نازادانە‌وه ئە‌نجام‌ده‌دریت.

فاکتەری دوه‌میش لە سیاسیە‌تی ئی‌مه بۆ جیا‌بونه‌وهی کوردستاندا و‌ه‌زعیەتی سەر‌گە‌ردانی سیاسی کوردستان و جیا‌یی عە‌مه‌لی ئە‌و بو لە دەولەتی مەرکەزی. ئیستا کە ئە‌م فاکتەرە نە‌ما‌وه و کوردستان بو‌ه‌تە‌وه بە‌بە‌شیک لە عێراق، ئە‌وا چارەسەری و‌ه‌زعی سیاسی کوردستان بە‌شیکە لە چارەسەری و‌ه‌زعیەتی سیاسی عێراق. مە‌سه‌له‌ی هە‌ل‌واسران و دیارنە‌بونی ماف و ناسنامە‌ی ها‌ولاتی‌بونی خە‌لکی کوردستان و دیارنە‌بونی ناسنامە‌ی وولات بونی کوردستان بە‌گەرانه‌وهی وە‌ک بە‌شیک لە عێراق حە‌ل بوە و ئیستا خە‌لکی کوردستان ها‌ولاتی‌یه‌کی عێراقین و لە وولاتی عێراقدا دە‌ژین.

کۆ‌مۆ‌نیزمی کریکاری و چارەسەری کیشە‌ی قەومی کورد

کۆ‌مۆ‌نیزمی کریکاری ئە‌رکی ئە‌وه‌یه لە ئیستاه‌وه بە‌ر‌بە‌ش‌ک‌ل‌گرتنی ئە‌م پرۆژه‌یه‌ی شە‌ری قەومی ب‌گ‌ریت وە خوا‌زایاری دامە‌زاندنی دەولەتیکی غەیره قەومی بیت لە عێراقدا. ئە‌مه بە‌مە‌سه‌له‌ی سەر‌ه‌کی لە ئیستادا بۆ حە‌لی کیشە‌ی کورد لە عێراقدا دە‌بینیتە‌وه. منصور حکمت هەر لە‌سەر‌ه‌تا‌وه ئە‌وه‌ی را‌گە‌یاندا کە بە‌دی‌لی ئی‌مه بۆ چارەسەری کیشە‌ی کورد تە‌نها جیا‌بونه‌وه نی‌یه بە‌لکو جیا‌بونه‌وه سی‌هە‌مین ئیختیاری ئی‌مه‌یه و لە غیا‌بی بە‌دی‌لی یە‌که‌م، کە هی‌نا‌نه‌سەر‌کاری حکومە‌تیکی سوسیالیستی، وە هەر‌وه‌ها لە‌غیا‌بی بە‌دی‌لی دو‌ه‌م، کە هی‌اتنە سەر‌کاری حکومە‌تیکی غەیره‌قهومی‌یه، ئی‌مه رێ‌گا‌چارە‌ی جیا‌بونه‌وه و پیکه‌ینانی دەولەتی سەر‌بە‌خۆ‌مان هە‌لب‌بازرد. بە‌لام لە‌ئیستادا رۆخانی حکومە‌تی بە‌عس فرسە‌تیکی هی‌نا‌وه‌ته ئارا بۆ س‌ر‌ینه‌وه‌ی مۆرکی قەومی عەرەبی لە دەولەت و نە‌هیشتنی ستەمی قەومی لە‌سەر خە‌لکی کورد لە رێ‌گای هاتنە سەر‌کاری حکومە‌تیکی غەیره‌قهومی. کۆ‌مۆ‌نیزمی کریکاری لە ئیستاه‌وه جیا‌بونه‌وه بە رێ‌گای پیش‌نار‌کراو نابینیت بۆ نە‌هیشتنی گەرانه‌وه‌ی خە‌لکی کورد بۆ زیر ستەمی قەومی.

به لكو دهبيت ئه و ريگايانه بگريته بهر كه ناهيليت كيشه قهومی كورد ئه و ريچكهيه بگريت كه قهلهشتی نيوان خهلكی كورد له گهه
باقی خهلكی عیراقدای قولتر بيته وه و كارد هكات بۆ سرينه وهی هه رچی سه رچا وه و پاشما وهی كيشه قهومی و سته می قهومی به .
نابيت ريگه بدريت كه حكومه تی قهومی و فيدراليزمی قهومی به سپينريت به سه ر خهلكی عیراق و كوردستاندا و دهبيت شيعاری
دامه زرانندی دهوله تيكی غه يره قهومی و غه يره مه زه بهی بگريته يه كيك له شيعاره ميحوه ريه كانی خه باتی جه ما وهی له م دهوره يه دا .
حزبی كۆمونيستی كريكاری عیراق بزوتنه وه يه كی سه ربه خۆخو ازانه نی به له كو بزوتنه وه يه بۆ چاره سه ری سته می قهومی و
نه هيشتنی كيشه و ناسنامه و سنوری قهومی . ئيمه ئه و ريگايه ده گرينه بهر كه به زوترين كات كيشه و ته قسيمي قهومی ناهيليت و
له ئيستاندا تاكتيکی داوای دهوله تيكی غه يره قهومی له عیراقدای ده توانيت خزمه ت به و هه ده فه مان بكات . چاره نوسی كيشه قهومی كورد له
عیراقدای ئيستان به م سه له يه وه گریی خوارد وه و تاكتيکی ئيمه په يوه سته به راده ی ته حقيقي ئه م دهوله ته غه يره قهومی به وه .
ئه م پرۆسه يه ی ئيستان ئه مريكا سه رپه رشتی ده كات بۆ دامه زرانندی ده سه لات له عیراقدای ئيمكاني نی به ريگه بگريت له په ره سه ندنی
كيشه قهومی له عیراقدای له سايه ی ته قسيمي ناسنامه ی ها ولاتی بون به سه ر كورد و شيعه و قهومی عه ره بی دا . له م ته قسيمه
فيدرالی به دا كيشه و منافه سه ی ئه م لایه نانه ده مينيته وه و سه رچا وه ی پيكدان و نا ئارامی ده بيت .
كۆمونيستی كريكاری كاتيك ناچار ده بيت تاكتيکی جيا بونه وه پيشنيار بكات كه بزانيت هه موو جو ره ئيحتمال و ئيمكاناتيك بۆ
دامه زرانندی دهوله تی غه يره قهومی له عیراقدای وجودی نی به وه كيشه و ته قسيمي قهومی ئيستان كۆمه لگای عیراقی له به رده م
خه ته ری سيناريۆی ره شی به یوگسلافيابوندا دا نا وه و جيا بونه وه ی كوردستان له عیراق ته نها ريگای ناچار يه بۆ بهرگرتن به
رودانی ئه م سيناريۆيه .

له كۆتايی دا دو باره ئه وه ته ئكيد ده كه ينه وه كه له روانگه ی حزبی كۆمونيستی كريكاری عیراق وه پيوسته چاره نوسی كوردستان
له لایه ن خهلكی كوردستان خۆيانه وه له ريگای رفرا ندۆميکی نازادانه به سه رپه رشتی نه ته وه يه كگرتوه كان برياری له سه ر بدريت و
حزبی ئيمه هه ره م برياره به ره سمی ده ناسی به جيا له وه ی رای خۆی له سه ر جيا بونه وه بيت یان مانه وه . ئه م مافه ی خهلكی
كوردستان بۆ به رپا كردنی رفرا ندۆم له سه ر چاره نوسی سیاسی كوردستان ده بيت به ره سمی بنا سريت له لایه ن هه موو هيزه
ناوخۆیی و نيوده وله تيه كانه وه و په يره وی لي بكریت .

ناسۆ كمال

به رپرسي كه ميینی نيونه ته وه یی رفرا ندۆم بۆ كوردستان و
ئه ندامی هه كته بهی سیاسی حزبی كۆمونيستی كريكاری عیراق
ناوه راستی ئایاری ۲۰۰۳

PO BOX 32 525 LONDON W3 8BX
TEL:07739114351 & FAX:08701382283
E.MAIL: asokamal@yahoo.com

تيپینی كوردستان نيّت:

ئه م نووسينه بيروبوچونی خاوه نه كه يه تی، كوردستان نيّت له ناوه رۆكه كهی به رپرسيار نييه .